

WO.092.7.2015

**Sprawozdanie z kontroli w trybie uproszczonym
w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Łobzie;
73-150 Łobez, ul. Przemysłowa 2**

Kontrolę w trybie uproszczonym przeprowadzono w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Łobzie, przy ul. Przemysłowej 2, zgodnie z postanowieniem art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092).

W okresie kontrolowanym funkcję Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Łobzie pełnił mł. bryg. Marek Bukato.

Jednostką nadrzędną nad jednostką kontrolowaną jest Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie.

Kontrolę przeprowadzili:

- **mł. bryg. Elżbieta Zielińska** – naczelnik Wydziału Kadr w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.7.1.2015 z dnia 15 kwietnia 2015 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej nadbryg. Henryka Cegielkę,
- **mgr Ewa Kadyrow** – starszy inspektor w Wydziale Kadr w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.7.2.2015 z dnia 15 kwietnia 2015 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej nadbryg. Henryka Cegielkę,
- **mgr inż. Roksana Piątek** – specjalista w Wydziale Organizacji i Nadzoru w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.7.3.2015 z dnia 15 kwietnia 2015 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej nadbryg. Henryka Cegielkę,
- **mł. bryg. Sylwester Podwyszyński** – naczelnik Wydziału Kwatermistrzowskiego w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działający na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.7.4.2015 z dnia 6 maja 2015 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej nadbryg. Henryka Cegielkę,
- **mł. kpt. Dariusz Kempisty** – kierownik Sekcji ds. Kwatermistrzowskich, Techniki i Transportu w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działający na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.7.5.2015 z dnia 6 maja 2015 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej nadbryg. Henryka Cegielkę.

Kontrolę przeprowadzono w dniach: 17 kwietnia i 7 maja 2015 r.

Zakres kontroli:

Przedmiot kontroli: Sprawdzenie informacji zgłoszonych przez pana Krzysztofa Karyczaka Przewodniczącego Zarządu Wojewódzkiego NSZZ Solidarność dotyczących nieprawidłowości w KP PSP w Łobzie.

Informacje, które sprawdzono dotyczyły:

- Brak podpisanego porozumienia ws. podziału nagród z funduszu nagrodowo zapomogowego na 2014 r. i wypłacanie przez komendanta nagród uznaniowych bez uzgodnień ze ZZ.
- Brak uzgodnień ze ZZ kwoty na dodatki motywacyjne w 2014 r.
- Do 2014 r. brak półrocznego grafiku zatwierdzanego przez komendanta przez co mogło dochodzić do nieprawidłowości w naliczaniu nadgodzin i należności za zwolnienia chorobowe.
- Gromadzenie nadgodzin przez dowódcę i zastępcę dowódcy JRG.
- Wpisywanie urlopów w grafik półroczny, np. I półrocze 2015 r.
- Brak zatwierdzenia urlopów na 2015 r. w uzgodnieniu ze ZZ.
- Wydawanie należnych sortów mundurowych dopiero po interwencji ZZ.
- Pobieranie od strażaków należności za uszkodzony w czasie akcji sprzęt.
- Prześladowanie i szkalowanie pana .....

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2014 r. do 6 maja 2015 r.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

I. Podsumowanie i ocena działalności Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie.**1. Prawdliwość rozliczania czasu służby strażaków i wypłaty ekwiwalentu za wypracowanie nadgodzin.**

Zagadnienia czasu służby reguluje art. 35 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1340 ze zm., zwanej dalej ustawą o PSP lub ustawą) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie pełnienia służby przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 266, poz. 2247 ze zm., zwanego dalej rozporządzeniem z dnia 29 grudnia 2005 r.).

Zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r. w jednostkach organizacyjnych prowadzi się ewidencję czasu służby strażaków, która obejmuje listy obecności i karty ewidencji czasu służby strażaka.

Analizie podlegały listy obecności, indywidualne karty ewidencji czasu służby, ewidencja nadgodzin, ewidencja wyjść w godzinach służbowych oraz książki podziału bojowego za pierwszy i drugi okres rozliczeniowy 2014 r. Sprawdzając powyższe dokumenty stwierdzono, co następuje.

W jednostce kontrolowanej ustalono, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r., harmonogramy półroczne, w których w sposób równomierny określono dni i godziny służby poszczególnych strażaków zgodnie z normą czasu służby określoną w art. 35 ust. 1 ustawy, oraz dni i godziny wolne od służby. W jednym przypadku w harmonogramie półrocznym na pierwszy okres rozliczeniowy 2014 (dowód kontroli nr 1), liczba kolejnych godzin wolnych od służb określonych w harmonogramie jest większa niż 120 godzin. Harmonogramy półroczne zostały zatwierdzone przez kierownika jednostki organizacyjnej.

Indywidualne karty ewidencji czasu służby strażaka są założone i prowadzone odrębnie dla każdego strażaka. Skontrolowano indywidualne karty ewidencji czasu służby ośmiu strażaków (.....). Stwierdzono, że karty ewidencji czasu służby w/w strażaków obejmują zgodnie z § 16 ust. 2 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r., informacje o czasie służby pełnionej według obowiązującego strażaka harmonogramu, o którym mowa w § 12 ust. 1 w/w rozporządzenia.

Kontrolowane karty ewidencji czasu służby obejmują informacje o urloпах, zwolnieniach od zajęć służbowych, zwolnieniach lekarskich oraz innych usprawiedliwionych nieobecnościach w służbie. Zgodnie z § 16 ust. 2 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r., w kartach ewidencji czasu służby powinna znaleźć się informacja o pełnionych dyżurach domowych. W kontrolowanych kartach czasu służby nie zamieszczono informacji o pełnionych dyżurach domowych. Na podstawie wykazów funkcjonariuszy wyznaczonych do pełnienia dyżuru domowego dokonano analizy, która nie wykazała przypadków naruszenia § 13 ust. 3 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r., zgodnie z którym strażak może pełnić dyżur domowy nie więcej niż 4 razy w miesiącu, w tym dwa razy w sobotę, niedzielę lub święto, a czas trwania wszystkich dyżurów w miesiącu nie może przekroczyć łącznie 72 godzin.

Stwierdzono brak spójności w zastosowaniu symbolu „SW” w listach obecności. W dniach: 11.01.2014 r., 20.01.2014 r., 26.01.2014 r. Pan ..... zgodnie z grafikiem półrocznym (dowód kontroli nr 1 i 2) nie miał wyznaczonej służby. W liście obecności widnieje symbol „SW” (dowód kontroli nr 3). W książce podziału bojowego „Wolna służba”. W dniach 03.09.2014 r. i 18.09.2014 r. w/w zgodnie z grafikiem półrocznym miał zaplanowane służby 24-godzinne (dowód kontroli nr 2 i 4). W liście obecności podobnie jak w wyżej opisanym przypadku wpisano symbol „SW” (dowód kontroli nr 5). W książce podziału bojowego „Wolna służba”. Efektem ubocznym stosowania symbolu „SW” w wyżej opisanych sytuacjach jest nieczytelność listy obecności, zarówno dla kontrolujących, jak i dla funkcjonariusza, którego ta sytuacja dotyczy. W listach obecności powinny zostać zaznaczone tylko służby, które funkcjonariusz powinien pełnić zgodnie z grafikiem miesięcznym.

W przypadku Pana ....., nieodpowiednie zastosowanie symbolów w programie „Ewidencja czasu służby” spowodowało, że na karcie zestawienia czasu służby strażaka za drugi okres rozliczeniowy 2014 r. (dowód kontroli nr 6), widnieje jako nie oddane 27 ze 134 nadgodzin z poprzedniego okresu rozliczeniowego, za które miał zostać udzielony czas wolny do końca drugiego okresu rozliczeniowego 2014 r. Z kart zestawienia czasu służby wynika, że odbiór nadgodzin z poprzedniego okresu nastąpił w miesiącach: lipiec 56 godzin, sierpień 8 godzin, wrzesień 19 godzin, październik 24 godziny, razem 107 godzin. Analiza list obecności oraz kart zestawienia czasu służby wykazała, że w rzeczywistości za wszystkie 134 nadgodziny z poprzedniego okresu rozliczeniowego funkcjonariuszowi udzielono czasu wolnego. Odbiór nadgodzin z poprzedniego okresu rozliczeniowego w rzeczywistości nastąpił w miesiącach: lipiec 56 godzin, sierpień 10 godzin, wrzesień 35 godzin, październik 33 godziny – razem 134 godziny. Rozbieżności wynikają z zastosowania nieodpowiedniej metodyki wypełniania rubryk w programie „Ewidencja czasu służby”. Błędy nastąpiły w niżej wymienionych dniach:

- 01.08.2014 r. – w książce ewidencji wyjść prywatnych (dowód kontroli nr 7, poz. 87) od godziny 07³⁰ do godziny 09³⁰ Pan ..... wypisał się prywatnie. W programie zaewidencjonowano 6 godzin pozostawania w służbie (dowód kontroli nr 6). W celu prawidłowego zaewidencjonowania czasu służby należało wpisać symbol: o02s06 – odbiór 2 nadgodzin z poprzedniego okresu rozliczeniowego, 6 godzin pozostawanie w służbie. Wyjście prywatne prawidłowo zaewidencjonowano w dniu 26.09.2014 r.;
- 08 i 09.09.2014 r. – w liście obecności (dowód kontroli nr 8) symbol WPS (wolne po służbie). W programie „Ewidencja czasu służby” puste pole (dowód kontroli nr 6). Oddanie czasu wolnego po służbie następuje wtedy, gdy bezpośrednio po służbie trwającej nie dłużej niż 24 godziny udziela się strażakowi co najmniej 24 godzin wolnego od służby. Pan ..... pełnił służbę w dniu 03.09.2014 r., a więc schodząc ze służby w dniu 04.09.2014 r. powinien zostać mu udzielony czas wolny po służbie. Nieobecność Pana ..... w dniach 08 i 09.09.2014 r. stanowi odbiór nadgodzin z poprzedniego okresu rozliczeniowego, który powinien zostać zaewidencjonowany w programie „Ewidencja czasu służby” za pomocą symbolu „o08”,

w liście obecności analogicznie jak w dniach 18 i 22.09.2014 r. powinien zostać wpisany symbol „WNG”.

- 14.10.2014 r. - w liście obecności (dowód kontroli nr 9, strona 1) symbol WPS (wolne po służbie). W programie „Ewidencja czasu służby” puste pole (dowód kontroli nr 6). Pan ..... pełnił służbę w dniu 09.10.2014 r., a więc nieobecność w dniu 14.10.2014 r. nie powinna być zostać zaewidencjonowana w liście obecności jako symbol WPS, tylko WNG. W programie „Ewidencja czasu służby” należało w tym dniu wpisać symbol „o08”.
- 21.10.2014 r. w książce ewidencji wyjść prywatnych (dowód kontroli nr 7, poz. 196 i 207) w dniach: 26.09.2014 r. oraz 21.10.2014 r. Pan ..... wypisał się prywatnie na 30 minut. Dla ułatwienia ewidencji oba wyjścia prywatne połączono i odnotowano w programie w dniu 21.10.2014 r. jako 7 godzin pozostawania w służbie. W celu prawidłowego zaewidencjonowania czasu służby należało wpisać symbol: o01s07 – odbiór 1 nadgodzin z poprzedniego okresu rozliczeniowego, 7 godzin pozostawanie w służbie.

Zgodnie z art. 35 ust. 7 ustawy o PSP w ramach codziennego rozkładu czasu służby strażak może być wyznaczony do pełnienia, w dowolnym czasie, dyżuru trwającego nie dłużej niż 24 godziny po których następują co najmniej 24 godziny wolne od służby. Podczas kontroli stwierdzono, że niżej wymienionym osobom po pełnionych służbach nie udzielono czasu wolnego:

- .....: 24.02.2014 r. (dowód kontroli nr 10, strona 1), 05.03.2014 r., 19.03.2014 r., 25.03.2014 r. (dowód kontroli nr 10, strona 2), 24.09.2014 r. (dowód kontroli nr 8), 13.10.2014 r. (dowód kontroli nr 9, strona 1);
- .....: 06.02.2014 r., 19.02.2014 r. (dowód kontroli nr 10, strona 1), 04.03.2014 r., 13.03.2014 r., 20.03.2014 r., 24.03.2014 r. (dowód kontroli nr 10, strona 2), 03.09.2014 r. (dowód kontroli nr 8), 09.10.2014 r., 23.10.2014 r. (dowód kontroli nr 9, strona 1), 05.11.2014 r., 19.11.2014 r. (dowód kontroli nr 9, strona 2);
- .....: 13.02.2014 r. (dowód kontroli nr 10, strona 1), 06.03.2014 r., 18.03.2014 r. (dowód kontroli nr 10, strona 2), 27.10.2014 r. (dowód kontroli nr 9, strona 1);
- .....: 18.02.2014 r., 25.02.2014 r. (dowód kontroli nr 10, strona 1), 12.03.2014 r. (dowód kontroli nr 10, strona 2), 10.09.2014 r. (dowód kontroli nr 8), 04.11.2014 r. (dowód kontroli nr 9, strona 2).

Zgodnie z art. 35 ust. 9 ustawy o PSP za przedłużony czas służby do 48 godzin tygodniowo, w okresie rozliczeniowym, strażakowi przyznaje się czas wolny od służby w tym samym wymiarze albo rekompensatę pieniężną. W kontrolowanej jednostce informacja o wypłaceniu rekompensaty za nadgodziny znajduje się w aktach osobowych funkcjonariuszy. Karty zestawienia czasu służby strażaka za okres rozliczeniowy obejmują informację o otrzymanym czasie wolnym za wypracowane nadgodziny lub wypłaconej rekompensacie pieniężnej, co jest zgodne z § 16 ust. 2 rozporządzenia z dnia 29 grudnia 2005 r. Wysokość wypłaconych ekwiwalentów pieniężnych za wypracowane nadgodziny jest zgodna z ilością godzin zaewidencjonowanych w kartach ewidencji czasu służby. Zestawienie nadgodzin wypracowanych przez strażaków Komendy Powiatowej PSP w Łobzie w pierwszym i drugim półroczu 2014 r., za które wypłacono rekompensatę pieniężną przedstawia dowód kontroli nr 11.

Uregulowania dotyczące urlopu wypoczynkowego oraz płatnego, dodatkowego urlopu zostały zawarte w art. 71 – 72 ustawy o PSP oraz w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 stycznia 2006 r. w sprawie warunków i trybu udzielania urlopów strażakom Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. 2006, nr 9, poz. 52, zwanego dalej rozporządzeniem z dnia 6 stycznia 2006 r.).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 6 stycznia 2006 r., urlopów wypoczynkowych i płatnych dodatkowych urlopów udziela się zgodnie z harmonogramem służby oraz rocznymi

planami urlopów. Do urlopów, o których mowa w art. 71 i 71a ustawy o PSP, tj. do urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego, w zakresie nieuregulowanym ustawą o PSP, zgodnie z art. 71e ustawy o PSP, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy zwanej dalej k.p.

W kontrolowanej jednostce organizacyjnej zgodnie z art. 163 k.p. w planie urlopów na rok 2014 oraz 2015 ujęto zarówno urlopy bieżące jak i zaległe z uwzględnieniem art. 168 k.p. W planie urlopów u większości osób rozplanowano 26 dni urlopu wypoczynkowego bieżącego (dowód kontroli nr 12 i 13). Zgodnie z art. 163 k.p. planem nie obejmuje się części urlopu udzielanego w wymiarze do czterech dni na żądanie pracownika na podstawie art. 167² k.p. Plan urlopów dla funkcjonariuszy systemu codziennego oraz dla funkcjonariuszy pełniących służbę na Stanowisku Kierowania został zatwierdzony przez kierownika jednostki organizacyjnej w dniu 03.01.2014 r. natomiast dla strażaków pełniących funkcje w jednostce ratowniczo – gaśniczej w dniu 07.01.2014 r.

Do urlopów, o których mowa w art. 71 i 71a ustawy o PSP, w zakresie nieuregulowanym niniejszą ustawą, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

2. Współpraca ze związkami zawodowymi.

Przepisem regulującym sposób współpracy pracodawcy ze związkami zawodowymi jest ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (t.j. Dz. U z. 2014r. poz. 167). Art. 27 ust. 3 w/c ustawy stanowi, że regulaminy nagród i premiowania są ustalane i zmieniane w uzgodnieniu z zakładową organizacją związkową; dotyczy to również zasad podziału środków na wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych w państwowej jednostce sfery budżetowej.

Zgodnie z art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych, jeżeli w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania, regulaminów nagród i premiowania, regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, planu urlopów lub regulaminu pracy, okresu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 135 § 2 i 3 Kodeksu pracy, wykazu prac, o którym mowa w art. 151⁷ § 4 Kodeksu pracy lub indywidualnego rozkładu czasu pracy, o którym mowa w art. 8 ust. 2-4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz. U. z 2012 r. poz. 1155 ze zm.), organizacje związkowe nie przedstawiają wspólnie uzgodnionego stanowiska w terminie 30 dni, decyzje w tych sprawach podejmuje pracodawca, po rozpatrzeniu odrębnych stanowisk organizacji związkowych.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 lutego 2004 r. sygn. akt I PK 349/03 stwierdził, że „Regulamin wynagradzania nie może wejść w życie bez uzgodnienia z organizacją związkową działającą u pracodawcy. Jeżeli u pracodawcy działa więcej niż jedna organizacja związkowa, stosuje się art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. (...) W myśl tego przepisu, jeżeli organizacje związkowe działające u danego pracodawcy nie przedstawiają wspólnie uzgodnionego stanowiska w terminie 30 dni, decyzję podejmuje pracodawca, po rozpatrzeniu odrębnych stanowisk organizacji związkowych”.

W trakcie kontroli przedłożono teczkę akt o symbolu POiK.077 zgromadzoną w roku 2014 i 2015. dokumentującą współpracę ze związkami zawodowymi działającymi w KP PSP w Łobzie.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, co następuje.

2.1 W zakresie uzgodnienia rozdziału środków na nagrody i zapomogi dla strażaków w 2014 r.

- a) W dniu 12 lutego 2014 r. Komendant Powiatowy PSP w Łobzie przedłożył działającym w komendzie związkom zawodowym, tj. KZ NSZZ „Solidarność” i ZT ZZS „Florian” propozycję rozdziału środków finansowych funduszu nagród i zapomóg dla strażaków w KP PSP w Łobzie w 2014 r. w celu uzgodnienia wspólnego stanowiska pomiędzy związkami zawodowymi. Propozycja rozdziału środków doręczona została stronie związkowej w dniu **14 i 17 lutego 2014 r.**

- b) W dniu 7 marca 2014 r. odbyło się spotkanie pomiędzy stroną służbową i związkową. Przedmiotem spotkania była przedłożona przez Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie propozycja rozdziału środków na nagrody i zapomogi. Jak wynika z protokołu (parafowanego przez stronę związkową i służbową) w trakcie spotkania ustalono, że strona związkowa przedstawi swoją propozycję odnośnie punktów spornych zasad rozdziału środków w najbliższym czasie. Ponadto w protokole znajduje się również zapis „przedstawiciele ZZ nie uzgodnili zasad rozdziału środków sugerując podział w IV kwartale br.” Stanowisko Komendanta w tej kwestii było zgoła odmienne ponieważ w jego ocenie system nagradzania musi funkcjonować przez cały rok.
- c) Kolejne spotkanie w sprawie uzgodnienia rozdziału środków na nagrody i zapomogi wyznaczone na 17 marca 2014 r. nie odbyło się ponieważ przewodniczący KZ NSZZ „Solidarność” poinformował Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie, że spotkania nie będzie z uwagi na nieobecność przedstawicieli związków zawodowych.
- d) Pismem z dnia 22 marca 2014 r., które do KP PSP Łobez wpłynęło 28 marca 2014 r. strona związkowa zwróciła się do Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie o podanie informacji niezbędnych, zdaniem strony związkowej, do prowadzenia dalszych negocjacji. Prośba dotyczyła udostępnienia rozliczenia środków na wynagrodzenia (w rozbiciu na poszczególne elementy płacy, tj.: grupę, staż, stopień, dodatek służbowy, dodatek szkodliwy, dodatek motywacyjny) i nagrody za rok 2013 i plan na rok 2014. wg przekazanego przez związki wzoru. W pkt. 7 wzoru zawarte jest stwierdzenie cyt. „Fundusz nagród dla funkcjonariuszy oraz pracowników cywilnych zostanie rozdysponowany odrębnym pismem”.
- e) W dniu 28 marca 2014 r. odbyło się spotkanie strony służbowej z przewodniczącym ZZS „Florian”. Przedstawiciel KZ NSZZ „Solidarność” nie przybył na spotkanie. Celem spotkania było przekazanie informacji dotyczącej zajęcia stanowiska odnośnie ustalenia regulaminu rozdziału środków na nagrody.
- f) Pismem z dnia 15 kwietnia 2014 r. Komendant Powiatowy PSP w Łobzie poinformował KZ NSZZ „Solidarność” i ZT ZZS „Florian”, że w związku z tym, iż do dnia 15 kwietnia 2014 r. strona związkowa nie przedstawiła wspólnego stanowiska co do rozdziału środków finansowych na nagrody i zapomogi dla strażaków w KP PSP w Łobzie w 2014 r. do czego zobowiązuje ustawa o związkach zawodowych, wprowadza jako obowiązującą propozycję przekazaną związkom zawodowym przy piśmie z dnia 12 lutego 2014 r.

2.2 W zakresie uzgodnienia regulaminu rozdziału nagród dla strażaków na rok 2015 opracowanego w oparciu o wytyczne Komendanta Głównego PSP z dnia 17.06.2014 r.

- a) W dniu 9 października 2014 r. Komendant Powiatowy PSP w Łobzie przedłożył stronie związkowej projekt regulaminu rozdziału nagród wzorowany na wytycznych Komendanta Głównego PSP z dnia 17.06.2014 r. celem zapoznania się i naniesienia uwag.
- b) Pismem z dnia 16 października 2014 r. strona związkowa wniosła o uzupełnienie treści regulaminu m.in. o zapis:
  - wprowadzenie do regulaminu terminu spotkania w celu uzgodnienia szczegółowych zasad rozdziału środków na nagrody za dany rok; propozycja strony związkowej to początek czwartego kwartału,
  - każda przyznawana nagroda oraz zapomoga co do wysokości i uzasadnienia uzgadniana jest ze związkami zawodowymi,
  - inne sprawy odnośnie przyznawania nagród i zapomóg reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 grudnia 2007 r. w sprawie nagród i zapomóg dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 234, poz.1725),

W piśmie tym strona związkowa sprzeciwiła się proponowanym postanowieniom zawartym w pkt 5 ppkt 1 i 3 uznając je za niezgodne z Wytycznymi Komendanta Głównego PSP.

- c) W dniu 30 października 2014 r. odbyło się spotkanie Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie ze stroną związkową w sprawie rozdziału środków na nagrody uznaniowe. Z protokołu ze spotkania wynika że:
- Komendant Powiatowy PSP w Łobzie oświadczył stronie związkowej, że spotkanie dotyczy zasad wypracowania regulaminu rozdziału środków na nagrody w 2015 r.,
  - strona związkowa wyraziła zdziwienie ponieważ nie była uprzedzona o tej kwestii i dlatego przygotowała propozycję regulaminu rozdziału środków na nagrody za rok 2014,
  - związki zawodowe nie zgodziły się ze stanowiskiem komendanta powiatowego, iż przekroczyły wymagany ustawą o związkach zawodowych termin 30 dni na przedstawienie wspólnie uzgodnionego stanowiska co do rozdziału środków finansowych na nagrody i zapomogi,
  - związki zawodowe nie uznały za obowiązujące propozycji Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie przekazanych związkom zawodowym przy piśmie z dnia 12 lutego 2014 r.,
  - strony nie doszły do porozumienia co do treści regulaminu rozdziału nagród na rok 2015. Strony nie uzgodniły również terminu następnego spotkania w tej sprawie.
- d) Kolejną próbę uzgodnienia regulaminu rozdziału środków finansowych funduszu nagród i zapomóg dla strażaków i pracowników cywilnych w KP PSP w Łobzie Komendant Powiatowy PSP w Łobzie podjął w dniu 29 stycznia br. przesyłając pismem znak POiK.077.1.2015 propozycję opracowaną przez stronę służbową.
- e) w dniu 23 lutego 2015 r. strona związkowa przedstawiła na piśmie wspólnie uzgodnione stanowisko w sprawie rozdziału środków finansowych na nagrody i zapomogi na rok 2015 r. Propozycja strony związkowej zawiera m.in. takie zapisy:
- „ podział ogólny środków (procentowy) 10% - do dyspozycji komendanta; 74 % system zmianowy i codzienny dzielone w równej wysokości na osobę (kwota ogólna); 16% nagroda minimalna”,
  - „podział szczegółowy środków wg ustaleń z 2013 r.”,
  - „nagrodę uznaniową przyznaje się z okazji dnia strażaka w wysokości 300 zł dla każdego funkcjonariusza chyba, że wypełnia postanowienia pkt. 8 porozumienia, który wskazuje sytuacje kiedy nagroda nie przysługuje” – pkt. 3,
  - „istnieje możliwość przyznania nagród uznaniowych w ciągu całego roku kalendarzowego w porozumieniu ze związkami zawodowymi, po pozytywnym zaopiniowaniu obu stron” – pkt. 4,
  - „wysokość nagród przyznawanych w ciągu roku powinna także być konsultowana ze związkami zawodowymi” – pkt. 5.
- f) W dniu 2 marca 2015 r. strona związkowa wniosła o przesunięcie spotkania w sprawie rozdziału środków na nagrody z 3 marca na 11 marca 2015 r. ze względu na ważną sprawę rodzinną przewodniczącego NSZZ „Solidarność”.
- g) W odpowiedzi na wniosek strony związkowej komendant w piśmie znak POiK.077.4.2015 z dnia 3 marca 2015 r. wskazał nowy termin spotkania na **dzień 12 marca 2015 r.**, tj. inny dzień niż wnioskowała strona związkowa na godz. 9.00. W piśmie tym komendant wskazuje, że przedstawiona przez związki zawodowe propozycja rozdziału środków na nagrody narusza art. 95a ustawy o PSP oraz ustala już na początku roku procentową wysokość nagrody dla każdego strażaka. W ocenie Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie przedstawiona przez związki zawodowe

propozycja zrównuje wszystkich nie pozwalając docenić wyróżniających się strażaków.

- h) W dniu 11 marca 2015 r. Związek zawodowy NSZZ „Solidarność” w związku z chorobą przewodniczącego poprosił o przesunięcie spotkania w sprawie rozdziału środków na nagrody.
- i) W odpowiedzi na wniosek strony związkowej komendant w piśmie znak POiK.077.4.2015 z dnia 11 marca 2015 r. wskazał nowy termin spotkania na dzień 17 marca 2015 r., tj. inny dzień niż wnioskujeła strona związkowa na godz. 9.00.
- j) Przewodniczący NSZZ „Solidarność” pismem z dnia 16 marca 2015 r. (przekazanym pocztą elektroniczną na PSK) poinformował Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie, iż przebywa na urlopie wypoczynkowym i natłok zajęć codziennych nie pozwala mu na stawienie się na spotkanie. Wyraził również przekonanie, że spotkanie w tej sprawie może poczekać do jego powrotu z urlopu i przy odrobinie dobrej woli ze strony komendanta i związków zawodowych dojdzie do spotkania.
- k) W dniu 17 i 18 marca 2015 r. odbyło się spotkanie strony związkowej i służbowej. Jak wynika z notatki służbowej sporządzonej przez komendanta, celem spotkania było przedyskutowanie przedstawionych przez związek zawodowy propozycji rozdziału nagród oraz wskazanie na niezgodność propozycji z ustawą o PSP, ustawą o związkach zawodowych i wytycznymi KG PSP.
- l) W dniu 24 marca 2015 r. odbyło się kolejne spotkanie w sprawie rozdziału środków na nagrody. Na spotkaniu strona związkowa wniosła uwagi do proponowanego przez komendanta regulaminu rozdziału nagród. Na spotkaniu strona związkowa zaproponowała kolejny termin spotkania na dzień 7 lub 10 kwietnia 2015 r.
- m) Pismem z dnia 1 kwietnia 2015 r. Komendant Powiatowy PSP w Łobzie przystał na spotkanie jednakże wyznaczył je w innym terminie tj. 8 kwietnia 2015 r. na godz. 9.00.
- n) W odpowiedzi na propozycję komendanta strona związkowa pismem z dnia 2 kwietnia 2015 r. wniosła o przesunięcie spotkania z godz. 9.00 na godz. 17.00 motywując to ważnymi sprawami rodzinnymi przewodniczących związków zawodowych.
- o) Komendant powiatowy pismem z dnia 2 kwietnia 2015 r. poinformował stronę związkową, że spotkanie o godz. 17.00 jest niemożliwe ze względu na konieczność jego udziału w zebraniu OSP - w tej sytuacji nie doszło do spotkania.

Z przedstawionego przebiegu procesu uzgadniania zasad rozdziału środków na nagrody za rok 2014 i 2015 ustalono co następuje.

- Wprowadzone w 2014 r. przez Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie zasady rozdziału środków na nagrody nie naruszają przepisów ustawy o związkach zawodowych albowiem od dnia przedstawienia związkom zawodowym propozycji rozdziału tj. od 17 lutego 2014 r. strona związkowa w terminie wynikającym z art. 30 ust. 5 ustawy o związkach zawodowych tj. w terminie 30 dni nie przedstawiła wspólnie uzgodnionego stanowiska co do rozdziału środków finansowych na nagrody i zapomogi. W tej sytuacji Komendant Powiatowy był uprawniony do podjęcia decyzji w tej sprawie o czym powiadomił stronę związkową pismem z dnia 15 kwietnia 2014 r.
- Pomimo podjęcia przez komendanta powiatowego już w październiku 2014 r. pierwszych prób uzgodnienia regulaminu rozdziału nagród dla strażaków na rok 2015 opracowanego w oparciu o wytyczne Komendanta Głównego PSP z dnia 17 czerwca 2014 r. do dnia kontroli tj. do 17 kwietnia 2015 r. nie udało się uzgodnić zasad rozdziału środków na nagrody.
- Obie strony wyrażają gotowość do rozmów, piszą pisma, w których proponują termin spotkania jednakże działania te mają charakter pozorny. Strona związkowa często wnosi o przesunięcie spotkania ze względu na chorobę, urlop, natłok zajęć codziennych albo ważną sprawę rodzinną przewodniczącego NSZZ „Solidarność”. Komendant

Powiatowy PSP w Łobzie wyraża zgodę na zmianę terminu jednakże wskazuje inny termin niż wnosi o to strona związkowa.

- Problemem, w ocenie kontrolującego, jest wyraźna niechęć strony związkowej do odbywania spotkań w czasie innym niż czas ich służby. Komendant Powiatowy PSP w Łobzie wyznacza natomiast spotkania w dni, które dla przewodniczących związków zawodowych są dniami wolnymi od służby uzasadniając to tym, iż organizowanie spotkania w dniu służby przewodniczących powoduje konieczność zapewnienia zastępstw na czas jego trwania, a co za tym idzie generowane byłoby nadgodziny.

Zgodnie z art. 95a ust. 1 ustawy o PSP strażakowi mogą być przyznawane nagrody w formie pieniężnej lub rzeczowej za wzorowe wykonywanie zadań służbowych, szczególne osiągnięcia w służbie, realizowanie zadań w szczególnie trudnych warunkach lub wymagających znacznego nakładu pracy. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 2014 r. w sprawie nagród i zapomóg dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz tworzenia funduszu nagród i zapomóg dla strażaków w § 2 ust. 2 stanowi, że warunki, o których mowa w art. 95a ust. 1 ustawy o PSP, uważa się za spełnione, jeżeli strażak:

- 1) wykonywał powierzone zadania służbowe w sposób wyróżniający, z dbałością o wysoką jakość i termin ich realizacji, oraz wykazał się odpowiedzialnością za ich realizację;
- 2) wykazał się działaniami skierowanymi na poszukiwanie nowych, lepszych rozwiązań i zaangażował się w ich wykorzystanie w środowisku służby;
- 3) osiągnął wysokie wyniki w realizacji i podnoszeniu kwalifikacji niezbędnych do wykonywania obowiązków służbowych;
- 4) wykazał się wysokimi efektami w realizacji zadań służbowych nastawionymi na osiągnięcie celów służby;
- 5) utrzymywał sprawność fizyczną na poziomie wybitnym lub uzyskał wysokie wyniki w zawodach sportowych;
- 6) wykazał się szczególnym zaangażowaniem w trakcie prowadzonych działań ratowniczych, narażał swoje życie lub zdrowie w trakcie prowadzonych działań ratowniczych, wykazał się wyjątkową odwagą w ratowaniu życia ludzkiego i mienia, brał udział w działaniach w warunkach szczególnie trudnych i niebezpiecznych.

Uzupełnieniem w/c przepisów są wytyczne Komendanta Głównego PSP w sprawie przyznawania nagród pieniężnych i rzeczowych dla strażaków PSP z dnia 17 czerwca 2014 r. W pkt. 10 Wytycznych wskazuje się, że właściwy przełożony przyznając nagrodę powinien dążyć do tego by nagrody:

- były powiązana ze zdarzeniami, stanowiącymi podstawę jej nadania,
- stanowiły wymierną wartość dla nagradzanych,
- były zróżnicowane.

Nagrody są elementem motywowania pracowników do pracy, są też przejawem dostrzeżenia i docenienia ich zaangażowania w pracę. Proponowany przez przedstawicieli związków zawodowych w KP PSP w Łobzie regulamin przyznawania nagród pozbawia nagrody przymiotu motywacyjnego oraz ogranicza kompetencje komendanta jedynie do podpisania decyzji o nagrodzie albowiem w porozumieniu zawarto zapis w którym jednoznacznie określono wysokość nagród z okazji dnia strażaka (300 zł. dla każdego strażaka) oraz wskazano, że wysokość nagród przyznawanych w ciągu roku powinna być konsultowana ze związkami zawodowymi.

Jak stwierdził Sąd Najwyższy, uznaniowy charakter nagrody polega na tym, że zarówno przyznanie jej pracownikowi, jak i określenie wysokości nagrody należy do zakresu swobodnego uznania zakładu pracy (wyrok SN z 8 czerwca 1977, I PR 175/76, LEX nr 14388) dlatego też regulamin nagród winien określać ogólne zasady przyznawania nagród oraz ramy w jakich może poruszać się komendant.

Przez uzgodnienia rozumie się wymianę opinii, przedstawienie stanowisk lub rozmowy mające na celu ustalenie jednolitego i wiążącego obie strony stanowiska lub dokonanie rozstrzygnięcia konkretnej sprawy. Większość doktryny prawniczej oraz Państwowa Inspekcja Pracy stoi na stanowisku, iż "uzgodnić" oznacza faktyczne wyrażenie zgody przez drugą stronę. Zgodnie z powyższym uznaje się, że w razie istnienia w konkretnej sprawie zapisu o obowiązku dokonania uzgodnień, obie strony posiadają równy status, a uzgodnienia są prowadzone w celu wypracowania wspólnego stanowiska.

Brak uzgodnień w sprawie regulaminu nagród uniemożliwia przyznanie ich strażakom. Zarówno strona służbowa jak i związkowa winny wykazać większą elastyczność co do terminów spotkań tak aby wypracować zadowalający obie strony regulamin, a jednocześnie aby regulamin ten rzeczywiście nagradzał strażaków, którzy wzorowo wykonują zadania służbowe, mają szczególne osiągnięcia w służbie, lub realizowali zadania w szczególnie trudnych warunkach lub wymagających znacznego nakładu pracy, by nagrody były powiązane ze zdarzeniami, stanowiącymi podstawę jej nadania, stanowiły wymierną wartość dla nagradzanych oraz były zróżnicowane.

3. Pobieranie franczyzy od strażaków za uszkodzony sprzęt w czasie akcji, za tylne belki w midlumach, za malowanie łódki podrapanej i lekko pociętej na niewidocznym pod wodą pomoście w czasie działań ratowniczych .....

W latach 2013 – 2014 w KP PSP Łobez powstało 8 szkód w mieniu PSP:

2013r.:

- uszkodzenie samochodu GBA 2/24 Midlum ZS 9201V,
- uszkodzenie samochodu GBA 2/24 Midlum ZS 9201V,
- uszkodzenie łodzi ratowniczej.

2014r.:

- uszkodzenie samochodu SHD 25,
- pęknięcie szyby czołowej Nissan Pickup,
- spalenie instalacji elektrycznej samochodu GBA 2/24,
- uszkodzenie bramy garażowej.

2015r.:

- spalenie radiotelefonu Motorola GP 360.

Wszystkie postępowania szkodowe w mieniu PSP prowadzone są w oparciu o ustawę z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Celnej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej i Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 1999 r. nr 53 poz. 548 ze zm.).

Dokumentacja każdego postępowania prowadzona jest zgodnie Instrukcją Kancelaryjną. Dokumentacja prowadzona jest chronologicznie i zawiera całość wymaganych dokumentów:

- zgłoszenie szkody,
- notatkę służbową sprawcy szkody,
- zarządzenia Komendanta Powiatowego o powołaniu komisji do przeprowadzenia postępowania szkodowego,
- dokumenty potwierdzające uprawnienia funkcjonariusza do prowadzenia pojazdu służbowego (przy szkodach komunikacyjnych),
- protokoły przesłuchania sprawcy szkody oraz świadków,
- wycenę szkody przez autoryzowany serwis, uzgodnioną i zaakceptowaną przez ubezpieczyciela,
- protokół szkody z decyzją komendanta o sposobie zakończenia postępowania (np.: usunięcia szkody w ramach ubezpieczyciela),

- informację do Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Szczecinie o powstałej szkodzie oraz sposobie usunięcia szkody.

Podczas analizy dokumentacji nie potwierdził się fakt pobierania dodatkowej opłaty od strażaków za uszkodzony sprzęt podczas akcji. Postępowania są prowadzone w sposób jawny, funkcjonariusz (sprawca szkody) na każdym etapie postępowania jest informowany o stanie realizacji usunięcia szkody. W postępowaniach funkcjonariusz każdorazowo, osobiście podejmuje decyzję o sposobie usunięcia szkody (w ramach własnych środków lub w ramach ubezpieczenia). Analiza wykazała również, że w w/w postępowaniach odpowiedzialność majątkową ponieśli wyłącznie funkcjonariusze, którzy wskutek nienależytego wykonania obowiązków służbowych, ze swojej winy wyrządzili szkodę w mieniu PSP.

Faktem jest, że w § 5 pkt. 1 ust. 1 umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i ochrony prawnej dla pracowników i funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej zawartej w dniu 29 grudnia 2010 r. pomiędzy Sopockim Towarzystwem Ubezpieczeń ERGO Hestia S.A., a Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej przy udziale związków zawodowych funkcjonujących w strukturach PSP za pośrednictwem brokera firmy MENTOR S.A. (polisa generalna 901006349467) jest ujęta informacja o pokryciu przez sprawcę szkody, tzw. franczyzy w wysokości 150 zł. (jest to kwota wyłączona z odpowiedzialności przez ubezpieczyciela i obciąża każdego sprawcę szkody).

Każdy funkcjonariusz wyrażając pisemną zgodę przystępując do w/w ubezpieczenia powinien się zapoznać z warunkami umowy.

4. Kontrola przestrzegania unormowań dotyczących zasad gospodarowania umundurowaniem i wyposażeniem zaliczonym do środków ochrony indywidualnej strażaka.

W trakcie działań kontrolnych w Komendzie Powiatowej PSP w Łobzie sprawdzono prawidłowość prowadzenia dokumentacji, dotyczącej wyposażenia strażaków w umundurowanie, środki ochrony indywidualnej, ekwipunek osobisty i odzież specjalną. W Komendzie Powiatowej PSP w Łobzie prowadzony jest alfabetyczny rejestr kart mundurowych i odzieży specjalnej. Karty mundurowe, odzieży specjalnej i wyposażenia osobistego strażaków prowadzone są w formie papierowej, indywidualnie dla każdego strażaka. W wyniku analizy kart dotyczących wybranych losowo strażaków, stwierdzono, iż wpisy w kartach dokonywane są w sposób prawidłowy.

W okresie objętym kontrolą przedmioty odzieży specjalnej, środki ochrony indywidualnej oraz ekwipunku osobistego były wydawane, wg ustnego oświadczenia ..... w KP PSP w Łobzie na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie umundurowania strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 4, poz. 105 z dnia 10 stycznia 2006 r. ze zm.). Komendant Powiatowy PSP w Łobzie zgodnie z uwagami do tabel należności nr 4 i 5 (załącznik nr 13 ww. rozporządzenia) podejmuje indywidualnie decyzje o wydaniu strażakom poszczególnych przedmiotów uwzględniając zakres ich obowiązków. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż nie przestrzegano czasookresów używalności poszczególnych przedmiotów dot. obuwia koszarowego oraz bielizny pościelowej. Za powstałą sytuację odpowiedzialny jest mł. bryg. Marek Bukato – Komendant Powiatowy PSP w Łobzie. Spowodowane to było niewystarczającą ilością środków finansowych będących do dyspozycji Komendy Powiatowej PSP w Łobzie. Nieprawidłowość przyczyniła się do pogorszenia stanu bezpieczeństwa i higieny służby strażaków.

W Komendzie Powiatowej PSP w Łobzie podstawą naliczania równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie było rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 19 grudnia 2005 r. w sprawie wysokości i warunków otrzymywania przez strażaków Państwowej Straży Pożarnej równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie (Dz. U. z 2006 r., Nr 4, poz. 26). Ustalono, iż równoważnik pieniężny w zamian za umundurowanie naliczany był w sposób prawidłowy.

5. Występowanie mobbingu, lub innych form dyskryminacji w KP PSP w Łobzie.

W celu ustalenia stanu faktycznego w jak najbardziej obiektywny sposób wybranym rozmówcom przedstawiono zestaw tych samych 9 pytań (dowód kontroli nr 14). W toku kontroli przeprowadzono rozmowy z:

- mł. bryg. Markiem Bukato – Komendantem Powiatowym PSP w Łobzie (dowód kontroli nr 15),
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

Komendant Powiatowy PSP w Łobzie mł. bryg. Marek Bukato odniósł się do 9 przedstawionych mu zagadnień (dowód kontroli nr 13). Według jego wyjaśnień w jednostce nie występują zjawiska mobbingu czy dyskryminacji. Komendant „stara się, aby zgodnie z regulaminem służby stosunki w jednostce układały się prawidłowo”. Pytany o przykłady niewłaściwego traktowania komendant potwierdził, że w jednym przypadku zgłoszono mu problem, który został jednak załatwiony. Komendant stwierdził również, że on sam nikogo nie dyskryminował. Nie zauważył również, aby ktokolwiek dyskryminował pana .....

Podział pomiędzy komendą, a jednostką ratowniczo – gaśniczą zauważają natomiast: ..... Część osób, z którymi rozmawiano zauważa też napięcia na linii komendant – związki zawodowe.

Kilka osób podkreślało, że zdarzają się „zgrzyty” pomiędzy strażakami, głównie w trakcie przyjmowania służby. Zauważalną przyczyną takich zachowań wg rozmówców jest brak dyscypliny wśród najmłodszych funkcjonariuszy, którzy „traktują służbę za bardzo na luzie”. „Młodzi nie rozumieją idei służby, nie wiedzą po co przychodzą do straży, są roszczeniowi”.

W trakcie rozmów ujawnił się konflikt ..... Jedno ze zdarzeń z ww. mogło mieć charakter przekroczenia uprawnień służbowych przez ..... W tej sprawie interweniował .....: „Miejsce miała co najmniej jedna, z mojego punktu widzenia *niepotrzebna* rozmowa pomiędzy ..... Rozmowa odbyła się przy podwładnych. „Po zdarzeniu, jako przełożony przeprowadziłem z panami rozmowę wyjaśniającą, a w stosunku do ..... dyscyplinującą (uważam, iż przełożony nie powinien dyskutować o zaistniałym problemie w obecności podwładnych).” ..... tak opisuje sytuację w komendzie: „Gdyby nie związki byłyby normalna. Pan ....., który decyduje za całą załogę, a załoga nie zgadza się z nim, np. kwestia butów koszarowych. Dowódcy innych zmian nie są zadowoleni z działalności pana .....” Pan ..... zapytany o stosunki międzyludzkie panujące w KP PSP w Łobzie odpowiada: „Wydaje mi się, że są normalne. Idziemy ludziom *na rękę*. Od kiedy pan ..... zrobił się podział na biuro i podział. .... wprowadził niezdrową atmosferę”. Pan ..... mówił też: „..... jest ....., który nie idzie do prac gospodarczych ze swoją zmianą” oraz „Z jednej strony pan ..... zarzuca nam ..... kumulowanie nadgodzin, a z drugiej strony unika służby poprzez nie odbieranie telefonu. Odbiera telefon, kiedy jest mu to na rękę. Współpraca z panem ..... wymaga korespondencji na piśmie”.

Jeden z konfliktów w JRG dotyczy sytuacji przeprowadzania sprawdzianów wiedzy dla strażaków podziału bojowego. Pan ..... twierdzi, że jest to uciążliwe ze względu na dużą liczbę pytań i nie wpływa mobilizująco na załogę. Tymczasem wg dowódcy JRG zmiana .....wypada w tych testach najsłabiej.

Sytuacją, o której wspomniano kilkakrotnie był zakup butów koszarowych. Według części osób pieniądze wydane na buty można było spożytkować inaczej.

W trakcie rozmów poinformowano również o sytuacjach, w których Komendant Powiatowy PSP w Łobzie w trakcie spotkania z załogą, informował, że to związki zawodowe ponoszą odpowiedzialność za opóźnienia w wypłacie nagród.

Pojawiła się również opinia, że komendant nie liczy się ze zdaniem załogi i realizuje jedynie własne cele oraz że to komendant ponosi winę za napiętą atmosferę.

Konflikt na linii komendant – związki zawodowe jest w komendzie zauważalny i pojawił się w relacji kilku osób.

W wyniku rozmów z poszczególnymi osobami oraz po analizie przedłożonej dokumentacji kontrolerzy stwierdzają, że zarzuty dotyczące dyskryminacji w Komendzie Powiatowej PSP w Łobzie nie potwierdziły się. Nie potwierdził się też zarzut dyskryminowania pana .....

W ocenie kontrolujących zarzuty szkalowania (szkalować – mówić o kimś źle, rzucać oszczerstwa, obmawiać – sjp.pl) i prześladowania (stałe przykrości, szykany wymierzone przeciwko osobom o innych poglądach – sjp.pwn.pl) w stosunku do pana ..... nie są zupełnie bezpodstawne i znajdują częściowo potwierdzenie w wyjaśnieniach i przedstawionych notatkach służbowych. Pan ..... opisuje: „Nie mogłem być na dniu strażaka, musiałem napisać na tę okoliczność notatkę służbową i wytłumaczyć dlaczego nie było mnie w tym dniu i dlaczego nie odbierałem telefonów”, „Notatka służbowa skierowana do mnie leżała przez kilka dni włożona w listę obecności.”, „Byłem oskarżony o to, że ingeruję w grafiki służby, dając służbę wolną bez zgodny przełożonego. Na tę okoliczność znowu miałem pisać notatkę służbową.”, „Przy zgłoszeniu, że mam za małe ubrania koszarowe, musiałem je przymierzyć w obecności dowódcy JRG. W notatce komendanta powiatowego zostałem oskarżony o chęć wyłudzenia nowego ubrania, pomimo, iż dowódca stwierdził, że stare jest za małe.”

Pomimo, iż nie wszystkie inicjatywy przewodniczącego cieszą się poparciem i aprobatą załogi oraz kierownictwa to działania polegające na dyskredytowaniu pana ..... w oczach załogi, posądzaniu oraz oskarżaniu o różne przewinienia są nieprawidłowościami, które z punktu widzenia kryteriów kontroli są nielegalne, niecelowe i nierzetelne. Rolą przełożonego jest rozwiązywanie konfliktów, ale należy to robić w sposób, który nie narusza godności ani nie podrywa autorytetu. Działania na forum są niedopuszczalne i wpływają destrukcyjnie na dyscyplinę służby.

II. Ocena.

Analiza materiału zawartego w pierwszej części sprawozdania pozwala na sformułowanie następujących ocen:

1. W zakresie prawidłowości rozliczania czasu służby strażaków oraz wypłaty ekwiwalentu za wypracowanie nadgodzin: ocena pozytywna z uchybieniami. Stwierdzone uchybienia zostały szczegółowo opisane w części I sprawozdania.
2. W zakresie współpracy ze związkami zawodowymi:
Pomimo podejmowania prób uzgodnienia regulaminu nagród na 2015 r. ocena jest negatywna ze względu na brak elastyczności i pozorność działań, co skutkuje brakiem efektów w postaci zawarcia porozumienia. Działania obu stron przyczyniły się do takiej oceny jednakże kontrolujący może jedynie oceniać działania komendanta powiatowego, nie posiada natomiast kompetencji do oceniania działań organizacji związków zawodowych.
3. W zakresie postępowań szkodowych działalność Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie została oceniona pozytywnie. Przeprowadzona analiza nie potwierdziła zarzutów wobec działań Komendanta Powiatowego PSP. Wszystkie działania w zakresie postępowań szkodowych w mieniu PSP realizowane są zgodnie z ustawą o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy PSP oraz w oparciu o umowę od ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i ochrony prawnej funkcjonariuszy PSP.

4. Oceniono pozytywnie z uchybieniami prowadzenie spraw związanych z zagadnieniami dotyczącymi gospodarki mundurowej w Komendzie Powiatowej PSP w Łobzie. Uchybienia dotyczą czasookresu wydawania przedmiotów.
5. W zakresie występowania mobbingu i dyskryminacji w KP PSP w Łobzie działalność Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie została oceniona pozytywnie z nieprawidłowościami. Nieprawidłowości wskazano w części I pkt. 5 projektu wystąpienia pokontrolnego.

III. Uwagi, wnioski i zalecenia.

1. Zaleca się dołożenie większej staranności w ewidencjonowaniu czasu służby, a w szczególności dopilnowanie, aby:
  - a) w harmonogramie półrocznym liczba kolejnych godzin wolnych od służb nie była większa niż 120 godzin,
  - b) w kartach ewidencji czasu służby ujmować informacje o pełnionych dyżurach domowych,
  - c) w programie „Ewidencja czasu służby” prawidłowo ewidencjonować odbiór nadgodzin z poprzedniego okresu rozliczeniowego,
  - d) listy obecności powinny w sposób jednolity i jednoznaczny odzwierciedlać stan faktyczny,
  - e) przestrzegać zapisów art. 35 ust. 7 ustawy o PSP,
  - f) w planie urlopów nie ujmować części urlopu udzielanego w wymiarze do czterech dni na żądanie pracownika na podstawie art. 167² k.p.,
  - g) podjąć skuteczne działania do opracowania regulaminu nagród, zgodnego z art. 95a. ust. 1. ustawy o PSP, rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 2014 r. w sprawie nagród i zapomóg dla strażaków Państwowej Straży Pożarnej oraz tworzenia funduszu nagród i zapomóg dla strażaków oraz wytycznymi Komendanta Głównego PSP w sprawie przyznawania nagród pieniężnych i rzeczowych dla strażaków PSP z dnia 17.06.2014 r.
2. Zwiększyć nadzór komórki kadrowej nad dokonywanymi wpisami w indywidualnych kartach ewidencji czasu służby strażaków oraz listach obecności.
3. Zaleca się, aby w miarę możliwości personalnych w komisjach powoływanych zarządzeniem Komendanta Powiatowego PSP w Łobzie do przeprowadzenia postępowania szkodowego brali udział funkcjonariusze podziału bojowego. Pozwoli to wyeliminować ewentualne wątpliwości na etapie składania wyjaśnień. Zasadne jest również, aby każdorazowo informować (przypominać) funkcjonariuszowi, że jeżeli szkoda jest realizowana w ramach ubezpieczenia, będzie on obciążony kwotą 150 zł, tzw. franczyzy.
4. Należy przestrzegać czasookresów używalności obuwia koszarowego oraz bielizny pościelowej.
5. Należy dopilnować, aby nikt z członków załogi nie był narażony na jakiegokolwiek formy prześladowania oraz w sposób jednoznaczny zadeklarować całej załodze, iż jakiegokolwiek działania lub zachowania będące mobbingiem nie będą tolerowane przez pracodawcę.

Sprawozdanie wraz ze spisem dowodów kontroli zawiera 17 stron.

Na podstawie art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo przedstawienia swojego stanowiska do przedmiotowego sprawozdania w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania. Powyższe nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.

Do wiadomości:

1. Komendant Główny
Państwowej Straży Pożarnej.